

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

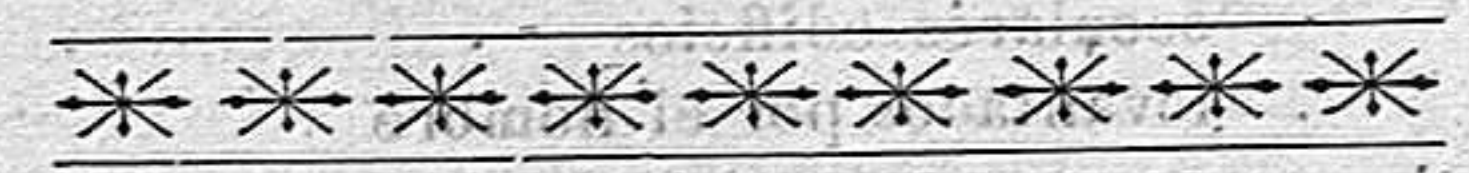
Any II	REDACCIÓ: August, 14, baixos ADMINISTRACIÓ: Plassa Olózaga, 10, ent. No responem dels articles firmats.	Tarragona 9 de Febrer 1908	Preus de subscripció Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts. Estranger..... 2'00 »	Nom. 19
--------	---	----------------------------	--	---------

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa
Robledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Notes setmanals

El drama portugués

Una vegada mes s'ha vist reproduida en les planes de l'Historia aquella terrible menassa den Marcus Brutus devant del cadavre den Julius Cèssar. «Quants segles a venir veuran representada aquesta escena» digué éll, y a la mort del Cèssar romá y a la dels altres cèssars s'hi ha unit la den Carles de Braganza.

Ens dol en l'ànima la mort d'un home y per aixó ens dol la del rei Carles, mes el nostre sentiment no arriba al cap, el nostre sentiment no surt del cor. Y mentres el cor sent, el cap pensa; y pensa moltes coses. Pensa que hauria pogut evitar-se, tal vegada, el derramament de sang si la Naturalesa no hagués donat vida a un Franco dictatorial, tirànic, inquisidor y opresor dels homes y agarrotador de les llibertats; pensa que si val molt la vida d'un rei, també valen molt, —per rahó directa del nombre— les vides dels ciutadans, tan dignes, en sa humilitat de inconeguts, de gosar de les ventatjes inherents al homè com els mes elevats personatjes; y pensá finalment —perqué no dirho?— que si quan la llibertat es oprimida y conculcada per uns pocs en perjudici d'altres molts, l'esperit de progrés, que es esperit de rebeldia, s'aixequés en defensa solzament dels drets perduts, tal volta els tirans, els dictadors a lo Franco-anirien mes escassos.

Tot te la seva compensació, y potser per rahó d'aqueixa s'establí el refrá de Castilla *A rey muerto rey puesto.*

Portugal la nació veina que vegi mort fa pocs dies a En Carles de Braganza ha vist ja la proclamació del fill de aquest com a lligitim hereu del trono.

La nostra ploma republicana y sincera no pot pas donar l'enhonorabona an els portuguesos, tampoc li es permes fer la mes petita alusió que pugui semblar despectiva pel nou sobirà pero si que ens es permès clourer aquesta petita nota setmanal ab les paraules d'un gran pensador francès, En Víctor Hugo: «Hi ha bons reis com hi han bones destals».

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

VII

Yerran también los que dicen que nosotros pretendemos hacer de la federación un monopolio. Nosotros llamamos los españoles todos á establecerla y los españoles todos á regirla. Nosotros queremos que así el poder central como los poderes regionales sean obra de los ciudadanos todos sin distinción de partidos. Partidos continuará habiendo en la Nación, y partidos en las regiones; pero no los de ahora. Habrá los que engendre el calor de las nuevas instituciones.

Tan lejos estamos de querer la federación sólo para los federales, que estamos firmemente convencidos de que, si á los federales la redujéramos, nacería muerta. Es indispensable, á nuestro juicio, que concurran á la obra todos los hombres de buena voluntad y acendrado patriotismo, seguros de que no cabe por ningún otro sistema ni dar al genio y las aspiraciones de cada región alto y libre vuelo, ni hacer surgir de la tierra y del trabajo las muchas riquezas aún malogradas ú ocultas de que es posible que sean manantial fecundo.

No damos nosotros pauta alguna para el régimen de las regiones. Cada región podrá, según dijimos, constituirse así en lo político y lo económico como en lo religioso y lo jurídico según sus tendencias, sus aspiraciones, sus costumbres, sus intereses y su especial carácter. No le ponemos otra cortapisa que el respeto á los poderes de la Nación y las demás regiones, á la libertad de los individuos y la autonomía de los pueblos y á la República.

No hay hombres donde no son absolutamente libres el pensamiento y la conciencia. No es soberana la Nación regida por poderes hereditarios. No hay vida nacional posible donde quepa sacrificar á los intereses parciales los comunes. Ha de ser la federación garantía suprema de la libertad, escudo de la República, dique contra las invasiones de los poderes regionales. Garantía suprema ha de ser también del orden cuando la región no baste con sus fuerzas á restablecerlo. No hay ni orden sin libertad ni libertad sin orden.

Las regiones tienen, en cambio, garantizada su autonomía, primero por las fuerzas de que disponen, luego por el Senado, establecido principalmente para impedir la aprobación de leyes que en algo les menoscaben las funciones ó los derechos.

Libres, autónomas, son, además, las regiones un antemural contra esas dictaduras á que tanto propenden las Repúblicas unitariamente regidas. Triunfante la dictadura en París, lo fué bajo los dos Napoleones en toda Francia; triunfante en Madrid el año 1874, lo fué en toda España. Si la Nación hubiese estado ya federalmente constituida, en

las regiones habría encontrado pronta é inevitable muerte. No han sido posibles las dictaduras ni en los Estados Unidos ni en Suiza.

¿Que la federación cuenta con enemigos aún entre los republicanos! ¿Dónde se encontrará un sistema ni más lógico, ni más liberal, ni más flexible? La humanidad entera cabe unir y organizar por vínculos federales. Lo que no ha sido aún posible ni por la espada de los emperadores ni por el báculo de los pontífices, lo será por nuestros racionales principios.

F. PÍ Y MARGALL.

Sava cultural (1)

II

Migrada feina seria la nostra si sols senyaléssim els defectes sens procurar-los una correcció oportuna y eficaz.

No som com els polítics a l'antigalla que, prop les eleccions senyalaven llurs terres dels electors, arreglant una reunió de pals ab banderoles, rebuscant paraleles y perpendiculars per ont mai tenia de fabricarsi un pont sense riu, ni tampoc passarhi un tren sense rails. Els senyalaven per un guany particular... y per xó solzament senyalaven. Com nosaltres no hi tenim el menor benefici, de propri antuvi hem significat els pitjors mals qu'avui té la qüestió de l'ensenyansa, y per xó, també sens regateig de cap classe, procurarem donar els mes factibles y menys costosos remeis.

La qüestió atributiva dels governs, procurarem aclarirla mes enllá, aixís com les parts primordials siguin encarrillades—N'es tant de secundaria la part que en coses de cultura cap a n'els governants, per sa mateixa decida demostrada constanment, que jo, li donc tant poca importancia, que fins la tinta s'evapora y se m'esmicola'l paper per les quartilles al sol intent de pensarhi—Las qüestions d'Estat requereixen tant treball, son d'importancia tant superba que envá crida'l mestre, y'l poble ensenya'l mostrari de llurs deficiencias.... ¡Com si l'Estat pogués viure sense la patria, com si la patria no fossim els homes, com si per aquests y sols per aquests tinguessin de desvetllarse els governs haguts y per haver! Futeses, capritxos, res, feuloshi entendre.

Per altre part, com la formació de vers mestres sembla segueix bon camí, en principi, puig aixó procura la dita «Escola de Mestres» a Barcelona, si be es certíssim que hi ha mil y un inconvenients a corretjir (siga dit a fur de veritat) y quelcóm d'equivocacions pedantesques ab llurs llibres, dits pedagógics, y aixó que deuria ser la solera hont deu aixecarse un fort casal pera Mestres; deixant apart totes aquestes per ara petiteses, l'inconvenient respecte a mentors senyalat en nostre passat article será objecte de futurs estudis, que mitjansant

el temps, el solc de nostre retlla fatalment ens hi portará.

La principal causa del nostre retrás civic, al meu entendre, es, deia, *la desconfiansa dels pares, la major part analfabets*, y sen així, no devém de cap de les maneres deixarlos condormir seguint un somni malestruc per llurs vástacs, quins deuen esser els homes del avenir.

Y com, per desgracia la major part ni coneixen les lletres, ni deu parlar-selhi d'aquest maquinisme engorrós a la seva edat, devém procurarlos hi un plat d'educació menjivola y apetitosa. Deu ferse enrahonant al poble en massa, quelcóm aixís com se'ls rahona quant les hores d'entussiasmés polítics. Aduc ab l'exemple sanitos de la perseverancia, de la fé, del treball constant. Instántlo pera que estudi, desitji, lluiti. Ensenyantli la dressera que deu seguir, orientantlo, facilitantli els medis d'educació, ab l'esfors combinat del protector y'l protegit. Una volta comensat el creu, no deu limitarse ab frases alentoses. Deu persistirse fins observar els fruits de la prédica. Tota persona emprendora, tot nucli d'homes altruistes que prenguin com seva la causa de l'educació popular, te que veurer mes tard o mes aviat, sa generosa labor renumerada. Perque camviant els pobles ses ombres negres per llum radiant, tota industria's robusteix, tota empresa adquiereix major impetuositat, tothom conquesta un lloc mes enlairat com individu, com patriota.

Les conferencies públiques, acabat el treball diari, son realisables, així com també adequades al fogós tremp de nostre ilustrada joventut. Ben organisades poden donar fruits profitosos. Si's logrés que tot poble, xic o gran, tingues una agrupació que baix el lema cultural procurés l'avens educatiu, perseguint una progressió patriótica, nostres pobles cataláns deixarien esmaperduts a tants contraris sistemátics, com encar tenim, doncs la brusa, l'espardenya y la barretina assombraria per lo simbólicas de potencia celebral y productora.

Es cer de que aixó pertorbaria les costúms de nostres conciudadans; pió no ho es menys de que els temps no son els de sempre, y a nous temps, noves costúms. Les conferencies pro-cultura, significarian un hábit tan útil com preciosament agrados.

Quant s'arrela en un servell l'idea de que l'individu per iniciativa propia pot fer cambis favorables a les condicions socials d'una regió, es deber de la persona, com valiosa entitat de aquella mateixa societat, donar palesa forma al pensament, cosa que sols logrará mitjansant la seva acció. Buscant adeptes, organisant voluntats, propagant la mateixa idea, perseverant en l'empenyo, com també comparant els mil y un exemples que'ns dona l'istoria contemporánea, trabarà un auxili grandios. No's necessita fondejar el mar del saber-humá, ni escalar el soli de l'oratoria domi-

(1) Vegis lo número 17.

nant pera fomentar una organització pràctica i útil, deu tenir-se en compte quant senzills son els cervells per qui això's fá. Tots els camps son bons pera que hi grilli la llevor educativa, així el saló d'un centre, com el taller humil, ja'l camp de treball pesat, ja la taula del café, ja'l banc de la barberia.

Així ho faig jo en l'hermosa plana del Baix Llobregat, ont no hi ha poble ni poblet que's trobi orfe d'una agrupació cultural, que gracies aixó, avui dormen plans y tans aprofitant la llana a n'ells esquilada. Aquesta gent no es la bona gent d'avants: es amiga del treball y gosa tant com pot de la llibertat que sap ferse. Ja no lluita per el personalisme. Qui mes avensat qui menys, sols sap ser lliure y s'ationa de viure vida ample, vida plena, vida humana, vida concient.

Res de fraseologia bonica, res d'elegancia en el llenguatge, en las vetllades que per nosaltres son hores de metódic treball y útil conreu. No fora una mofa en lloc d'un apoi que's dona a l'analfabet per lo camí de la vida?

Els conferenciants qu'ab mi venen, sols tracten d'aquelles qüestions que poden interessar al home en sa propia població; que poden donar noves idees al obrer del taller, al industrial en s'empressa, al empleat en sa ocupació diària, a la societat entera perfeccionant la moral y materialment.

L'idea del fracàs, la por de no trobar eco en l'opinió, l'ombra del indiferentisme, no deuen espantar a ningú. Tots aquestos temors a res se redueixen, fugen avergonyits devant la potent voluntat, l'inquebrantable resolució, el decidit empenyo. Aquestes mateixes dificultats son les que després alaben y enlairren l'obra: aquestos mateixos obstacles, ja vençuts, son els que conquisten pel vencedor la corona del triomf. La por es fantasia dels cervells enemics; mentres que'l valor es una conjunció briosa de tot lo qu' es gran y sanitäts dins l'espirit del home. Ni'ls grans imperis, ni les grans empreses jamai foren obra de pusilánims. Esser cobart es esser retrogade. El patriotisme sols se demostres per les obres pràctiques que's fan en bé dels patricis; entenc per patricis tots quants convinen dins la patria.

¡Quants cors valents, ànimes ansioses, talents àvits d'amplear llurs llums, plétora vivificadora, y qui sab si per culpa de l'atmosfera que'ls volta, se revolcan, deixant morir llurs entusiasmes y anhels d'acció y de lluita? Mentres que no falten oportunitats infinites per emprar s'activitat. Lo nostre problema de cultura, necessita d'aquestes voluntats febriles, d'aquests defensors de la cultura, quins poden guanyar honrosa garlanda anant per aquets pobles predicant la bona nova.

Solsament d'aquesta manera, sacrificantse pel poble, el poble se torna bo. el poble fa patria, el poble no es un destorb per la vertiginosa marxa de la societat lliure, el poble no es una vergonya per l'estol de nostra terra.

Salveulo, doncs, els homes d'iniciativa, els esforsats, els decidits, els altruistes; sols bona intenció se us demana per convertir una obra de caritat en obra de cultura. De no ferho aixís, mai les escoles s'ompliran de tendres criatures, sempre aquestes serán vejades, explotades, maltractades, cors tendres dins d'apergaminats cossos de nins, quins mai tindran la bellesa de les flors, la ignorancia de les aus y la fermesa del douzell—jamai coronarán son destí; no'ls veurém lliures, altius, forts com l'avenir.

RAMÓN DE P. MARTORELL-FONT.
San Feliu de Llobregat.

Francisco Pi y Suñer

Ens ha sorprès fonament la mort de tan distingit correligionari.

Saviem estava feia temps malalt, pero no pensavem que tan prompte la mort l'arrebassés d'entre nosaltres.

Contava el Sr. Pi y Suñer entre els federals tarragonins ab bones amistats.

Vingué per primera volta a Tarragona acompanyant en un darrer viatge a la nostre ciutat al nostre venerable Mestre en Francisco Pi y Margall, essent després nostre hostre en diferents ocasions, entre elles quan va reunir-se aquí el Consell Regional Federalista de Catalunya; quan va col·locarse la làpida al Passeig de Pi y Margall y quan va donar una notabilissima conferencia al Centre Federal.

Fou el principal col·laborador de *La Avanzada* y per LA SENYERA FEDERAL ens havia promès també sa col·laboració si el estat de la seva salut li hagués permés.

En el vinent nombre publicarem sa biografia.

Rebi la seva desconsolada familia l'expressió del mes sentit condol de LA SENYERA FEDERAL.

Portugal-Catalunya

Parlarem ahir ab un escriptor radical, y darreja d'uns comentaris a l'actual acció revolucionaria portuguesa, ab la sinceritat dels que han vist al dolor cara a cara en les lluites socials. ens digué:

— Fem malament combatent les arbitrariedades governatives a Barcelona. Les detencions, els registres, les delacions eren el programa den Franco, y són aquí el programa de les nostres autoritats. Y es aquest l'ambient propici pera la germinació de les grans accions renovadores. Cada empresonat aixeca odi, anhels subversius en els amics, en els parents y en els correligionaris. Una detenció fa més que un miting y totes aqueixes corruas lamentables que xuclen les presons barcelonines, tenen l'equivalencia d'una campanya. ¡Que una feixuga dictadura inquieti la nostra vida; que no hi hagi casa sense dolor ni ciutadà per perseguir; que el ànima den Joan Franco se clavi ben bé en el cos del senyor Ossorio! Callem nosaltres, mentres els salons fan sa via. L'odi s'escampa més depressa que l'amor...—

No, nosaltres no podem callar, perquè ja s'ha fet carn dintre nostre la protesta. Y avui es precis parlar més, perquè abans podien semblar les manasses buids retoricismes, més no ara que les bales de Lisboa posen autoritat a les nostres paraules.

Una extraordinaria similitud ensambla la tasca autoritaria portuguesa y la barcelonina. y com allà, aquí s'està afermant l'implantació d'un dilema; o'l terratrèmol o la resignació covarda y esclava.

En Lluís Morote desentranya'ls motius promotors de la tragedia, y diu:

“A Portugal le habia privado un hombre temerario y loco de todas las libertades: de la libertad de discurrir, de la libertad de la Prensa, de la libertad de la tribuna, de la libertad de reunirse y de manifestarse y hasta de la libertad de conversacion... No podian dos o más personas encontrarse en la calle y ponerse a departir sobre los sucesos públicos sin el temor de que alguien les espiese y los delatase. En el tranvia, en el café, en el teatro, en el casino, en la tertulia privada y hasta en el seno del hogar surgian espontáneamente, como por arte de encantamiento, del centro de la tierra, espías y delatores. La denuncia era un oficio, casi una magistratura pública, como en los tiempos ne Tiberio y de Nerón.”

Si, així era Lisboa sota la voluntat den

Franco, més també té totes les característiques anormalitats de Barcelona, ont la denuncia està sempre redactada en les fiscalies, tenir idees avensades es una culpabilitat, y ont també la delació falsa fa, com en el cas, que no es pas isolat, del nostre company Sr. Rovira, de la mentida servei governatiu, que omplena'l buid deixat per la llei sospesa.

Y no es la persecució lo intolerable, sinó la depressió moral ciutadana, la covardia feta estat social, fent girar el cap quan se conversa protestant, per si escolta'l policia y tenir por, quan se parla públicament, de la delació canallesca; quan s'escriu, de la denuncia arbitraria.

L'autoritat no viu com executora de lleis: l'autoritat acciona com anuladora de llibertats, però anuladora sense emoció, sense posar potencia d'odi en la persecució. El Sr. Ossorio s'ns presenta, no com un petit dictador, sinó com un *sportman* de la tirania. Però la sembrada d'odis s'extén, y de la presó surten revoltats decidits els que entraren essent resignats ignocents, escampant, ab les seves veus y les veus amigues, de totes les idees enemigues de les pacífiques evolucions.

(De *El Poble Català*.)

Lo de las colgadas

Vergüenza dá tener que registrar el hecho. El parlamento español ha dedicado casi una sesión a discutir la conducta de un teniente alcalde de Barcelona, que se negó a ordenar que se pusiera colgadas en los balcones del Ayuntamiento, el día del santo del rey, Alegó el teniente alcalde para obrar así, la falta de un acuerdo de la corporación municipal.

Hallamos natural que a los monárquicos no les pareciera bien que se prescindiese de los trapos conmemorativos en honor del monarca; pero parecíales bien ó mal, peor parece que en un país donde emigran diariamente a millares los ciudadanos empujados por el hambre, se entretenga el Parlamento en discutir minucias tales como si le faltasen temas de mayor urgencia é importancia.

Y aun no es eso lo más considerable; lo verdaderamente desconsolador, es que la iniciativa para perder el tiempo en tal bagatela, haya partido de la fracción que se denomina liberal y se ofrece al país como una esperanza. Bueesperanza está hecho. La opinión no puede menos de ver con asco la pretendida indignación de esos liberales por que un municipio no colgase sus balcones durante una fiesta de la familia real. Porque eso no es entusiasmo dinástico: eso ha sido sólo una bajeza más, un acto humillante para un partido serio, eso ha sido el bajuno aldabonazo dado por la impaciencia en las puertas del régio alcazar, para que sus moradores no olviden a los solicitantes.

¡Y eso es un partido que gobernará!

El gobierno conservador azuzado así por los *progresivos*, se ha visto en el caso de dictar un decreto elevando las colgadas al rango de símbolo nacional.

Consolaos, los que padeceis hambre y sed... de justicia y de la otra... vuestros gobernantes no os olvidan. Liberales y conservadores se preocupan de las cosas más graves. La percalina triunfa. No es mal símbolo la endeble urdimbre para el endeble régimen.

(De *El Nuevo Régimen*.)

Si yo fuera Dios

(FANTASÍA)

A mi amigo R. Homedes Mundo.

A la luz de las antorchas que alumbraran el camino, con las teas crepitantes empuñadas en la diestra de los hijos del destino,

como furias que azotaran las viviendas de los ricos, pasarían mis legiones de sectarios vergadores enemigos de lo antiguo.

Y en revueltas espirales, en inmenso torbellino, danzarían en los aires, como monstruos del avemo, mal quemados pergaminos.

Al cruzar el ancho espacio los rumores confundidos de los ayes del que muere con el grito del que siente sus dolores redimidos,

las antiguas fortalezas, seculares edificios levantados por el hombre en momentos de soberbia para escarnio de si mismo,

al hundirse con estrépito, en tremendo cataclismo, mostrarían sus despojos recordando todo un mundo de pasados desatinos.

Se alzarían los esclavos, los eternos oprimidos, los malditos de la suerte, los que libres de cadenas se abrazaran confundidos.

Y con mágicos acordes, al sentirse redimidos, cantarían dulcemente a la luz de las antorchas que alumbraran los caminos.

J. BRÚ FERRER.

Pera LA SENYERA FEDERAL

Un record

Després d'haber passat el dia corrent a una velocitat de sexanta kilometres per hora, parant solzament en las estacions d'Agent y quescunes de bandera, el temps necessari pera pendrer o deixar passatge; arribarem a les sis de la tarde a la del pintoresc poble de Tamós qu'es la immediata a la de Tampico. El sol estava amagantse per entremitj de una nuvolada que cubria l'oritzó com si ja estés cansat de la seva feina diària y volgués anarsen cap a retiro. Surtirem de Tamós a las sis y deu. La próxima pasada era Tampico. Els passatgers cambiaren de fesomia, els semblants eren més expressius perquè anava a acabarse aquell viatge, que semblava interminable, de catorze horas de ferrocarril desde Sant Lluís Potosi y que després de provar totes les postures d'un costat y altre, tant dret com assentat acaba un per quedarse com enmotllat dintre'l seient. Pero la noticia de que la següent estació era la última del romiatge feu reviuir els esperits y tothom comensá a arreglar-se per estar a punt aixís que parés el tren.

Ja m'havia quedat recolzat en la plataforma del últim cotxe contemplant aquella hermosa posta de sol mentres anavem deixant kilometres y més kilometres enrera. Cada kilòmetre que feiem semblava qu'era una mesura mes de fosc que s'escampara pel firmament. De tan en tan un d'aquells nuvolots negres semblava esquexarse per quin estrep hi sortia un raig de claror esmor-

L' oïdo als sords

Sorolls y derrames de les orelles.—L' acció de l' **AUDI-PHONE invisible**. Innombrables cures.

El descobriment de l' **AUDIPHONE invisible** pera la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orelles, que a Fransa y a l' estranger ha causat la mes gran emoció, el periódic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova eució il·lustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periódic, sobressurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l' oïdo y ls seus orgues».

L' origen y l' exposició de l' **AUDI-PHONE INVISIBLE**; modo de funcionar y son pleu; acció curativa en les afeccions de l' oïdo.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *varies causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l' anatomia fisiològica de l' orella donant l' exacte funcionament de l' orgue auditiu, etc.

D' ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les orelles, etc.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d' observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les mes interessants cures y les mes recents relatives a la sordera, als remors, derrames d' orelles.

Ab el fi de propagar les excelencies de l' **AUDI-PHONE invisible** y del procediment de l' Institut de la Sordera, cada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periódic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encara no l' hagin rebut, se'ls prega q' demanin desseguida al Director de l' *Institut de la Sordera*, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* se'ls hi enviarà *franc* y sense cap gasto.

Consultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Mariu, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeu, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera l' Nord d' Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Corona

de 2.500 tonelades, capitá Isidro Sáuregui. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En **MARIÁN PERES**

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisións.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.—Complet, assortit en capsetes especials pera bombons.—Objectes de luxe, xampany vins y licors del pais y de l' estranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopèdics (trençats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n saben construir.

Costa molt col·locar un braguier, pero mes encare saberlo construir, puig avans de col·locarlo es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trençadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes practic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congènites o de l' infancia y tot lo que s' refereix a Cirugia y Ortopèdia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Unic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de X-rez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Telèfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÀ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït exprofes pera fotografia

Repro·luccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.—Gran assortit d' ampolles de licors y aiguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.—Pren de la ampolla 1 pesseta.

Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l' alcans de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 cèntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany; Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1½ kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietta íntimo de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo millor remey y més eficaç desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l' aparell genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del pàidó, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d' aigua: 1 pesseta.

Unic dipòsit en aquesta provincia: P. REDON, Plassa d' Olózaga, 10, entressol, TARRAGONA